

Dosarul nr. 1a-415/2020
Nr. PIGD – 1-17166885-02-1a-18022020
Judecătoria Chişinău (sediul Buiucani)
Judecător: Valentina Garabagiu

DECIZIE
În numele Legii
(DISPOZITIVUL)

09 decembrie 2022

mun. Chişinău

Colegiul Penal al Curţii de Apel Chişinău

Având în componenţa sa:

Preşedintele şedinţei, judecător:

Oxana Robu

Judecători:

Igor Mânăscurtă şi Marcel Juganari

Grefier:

Doina Rusu

Cu participarea:

Procurorului:

Svetlana Țurcanu

Avocatului Oxana Hamureac, în interesele inculpatului Vîlcu Mihail;

A examinat în şedinţă publică în ordine de apel, apelul declarat de procurorul în Procuratura mun. Chişinău, oficiul Botanica, Taisia Gonciar împotriva sentinţei Judecătoriei Chişinău (sediul Buiucani) din 24 decembrie 2019 adoptată în cauza penală de învinuire a lui **Vîlcu Mihail Victor** în comiterea infracţiunii prevăzute de art. 190 alin. (2) lit. (b) Cod Penal,

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

Judecarea cauzei penale în prima instanţă de la 23.05.2017-24.12.2019;

Judecarea apelului la Curtea de Apel Chişinău de la 18.02.2020-09.12.2022;

Procedura citării a fost legal executată.

Acuzatorul de stat Svetlana Țurcanu a solicitat de a admite apelul declarat de procurorul în Procuratura mun. Chişinău, oficiul Botanica Taisia Gonciar împotriva sentinţei Judecătoriei Chişinău (sediul Buiucani) din 24 decembrie 2019 pe motivele de fapt şi de drept indicate în apel.

Avocatul Oxana Hamureac a pledat pentru respingerea apelului declarat de procurorul în Procuratura mun. Chişinău, oficiul Botanica Taisia Gonciar ca nefondat, cu menţinerea sentinţei Judecătoriei Chişinău (sediul Buiucani) din 24 decembrie 2019 fără modificări.

Asupra apelului declarat de procurorul în Procuratura mun. Chişinău, oficiul Botanica Taisia Gonciar împotriva sentinţei Judecătoriei Chişinău (sediul Buiucani) din 24 decembrie 2019, Colegiul Penal al Curţii de Apel Chişinău –

În conformitate cu art. art. 415 alin. (1), pct. 2), 417-418 Cod Procedură Penală, Colegiul Penal al Curții de Apel Chișinău –

DECIDE:

Admite apelul declarat de procurorul în Procuratura mun. Chișinău, oficiul Botanica Taisia Gonciar împotriva sentinței Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) din 24 decembrie 2019 adoptată în cauza penală privindu-l pe **Vîlcu Mihail Victor**, casează total această sentință, rejudecă cauza și pronunță o nouă hotărîre potrivit modului stabilit pentru prima instanță după cum urmează:

Vîlcu Mihail Victor se recunoaște vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin.(2) lit. (b) Cod Penal și în baza acestei Legi i se stabilește pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 2 (doi) ani cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a exercita funcții legate de gestionarea mijloacelor financiare sau bunurilor materiale pe un termen de 2 (doi) ani.

În temeiul art. 85 alin. (1) Cod Penal, se adăugă parțial la pedeapsa stabilită prin prezenta Decizie partea neexecutată a pedepselor stabilite prin sentința judecătoriei Ciocana, mun. Chișinău din 02.06.2016 și sentința judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 18.12.2018, stabilindu-i lui **Vîlcu Mihail Victor** pedeapsa definitivă în formă de închisoare pe un termen de 2 (doi) ani și 2 (două) luni, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a exercita funcții legate de gestionarea mijloacelor financiare sau bunurilor materiale pe un termen de 2 (doi) ani, cu amendă în mărime de 500 (cinci sute), echivalentul a 10000 (zece mii) lei.

În temeiul art. 87 alin. (2) Cod Penal, pedeapsa în formă de amendă urmează a fi executată de sine stătător.

Termenul executării pedepsei cu închisoarea de către **Vîlcu Mihail Victor** se va calcula din momentul reținerii acestuia de către organele competente.

Decizia este susceptibilă de a fi pusă în executare din momentul adoptării, însă poate fi atacată cu recurs în Curtea Supremă de Justiție în termen de 30 zile de la pronunțarea deciziei motivate.

Decizia motivată pronunțată în ședință publică la data de 13 februarie 2023, orele 14:00.

Președintele ședinței, judecător:

Oxana Robu

Judecător:

Igor Mânăscuță

Judecător:

Marcel Juganari

Dosarul nr. 1a-415/2020
Nr. PIGD – 1-17166885-02-1a-18022020
Judecătoria Chișinău (sediul Buiucani)
Judecător: Valentina Garabagiu

DECIZIE
În numele Legii

09 decembrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul Penal al Curții de Apel Chișinău

Având în componența sa:

Președintele ședinței, judecător:

Oxana Robu

Judecători:

Igor Mânăscuță și Marcel Juganari

Grefier:

Doina Rusu

Cu participarea:

Procurorului:

Svetlana Țurcanu

Avocatului Oxana Hamureac, în interesele inculpatului Vîlcu Mihail;

A examinat în ședință publică în ordine de apel, apelul declarat de procurorul în Procuratura mun. Chișinău, oficiul Botanica, Taisia Gonciar împotriva sentinței Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) din 24 decembrie 2019 adoptată în cauza penală de învinuire a lui **Vîlcu Mihail Victor** în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (2) lit. (b) Cod Penal,

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

Judecarea cauzei penale în prima instanță de la 23.05.2017-24.12.2019;

*Judecarea apelului la Curtea de Apel Chișinău de la 18.02.2020-09.12.2022;
Procedura citării a fost legal executată.*

Acuzatorul de stat Svetlana Țurcanu a solicitat de a admite apelul declarat de procurorul în Procuratura mun. Chișinău, oficiul Botanica Taisia Gonciar împotriva sentinței Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) din 24 decembrie 2019 pe motivele de fapt și de drept indicate în apel.

Avocatul Oxana Hamureac a pledat pentru respingerea apelului declarat de procurorul în Procuratura mun. Chișinău, oficiul Botanica Taisia Gonciar ca nefondat, cu menținerea sentinței Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) din 24 decembrie 2019 fără modificări.

Asupra apelului declarat de procurorul în Procuratura mun. Chișinău, oficiul Botanica Taisia Gonciar împotriva sentinței Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) din 24 decembrie 2019, Colegiul Penal al Curții de Apel Chișinău –

C O N S T A T Ă :

Soluția și argumentele instanței de fond:

1. Prin *sentința Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) din 24 decembrie 2019, Vilcu Mihail Victor* (născut la *****, originar și domiciliat r-nl *****, studii medii, nesupus militar, concubinaj, la întreținere un copil minor, temporar nu este încadrat în câmpul muncii, anterior condamnat în anul 2017 la 1 an condiționat, antecedente penale stinse, cetățean al RM, IDNP: *****) a fost achitat de sub învinuirea de săvârșire a infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (2) lit. b) din Codul penal, pe motiv că pe motiv că fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii.

2. Pentru a se pronunța, instanța de fond a constatat că, Vilcu Mihail Victor este învinuit de organul de urmărire penală în faptul că, acționând de comun acord cu alte persoane stabilite de organul de urmărire penală, urmărind scopul dobândirii ilicite a bunurilor altei persoane prin înșelăciune și abuz de încredere, sub pretextul procurării materialelor pentru efectuarea unor lucrări de termoizolare a apartamentului 18, amplasat pe adresa mun. Chișinău str. Independenței 30, au însușit de la cet. Bulaev Taisia Nicolai, mijloace bănești în sumă de 4100 lei, ulterior neonorându-și obligațiile și cauzând astfel victimei o daună materială considerabilă în valoare totală de 4100 lei.

Acuzatorul de stat, prin ordonanța de modificare a învinuirii din 20.11.2018 a încadrat acțiunile lui Vilcu Mihail Victor în baza art. 190 alin. (2) lit. b), Cod Penal – escrocherie, adică a dobândit ilicit, bunurile altei persoane prin inducerea în eroare a unei persoane, prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase, acțiune care a produs daune considerabile, săvârșită de două sau mai multe persoane.

Solicitările apelantului:

3. Împotriva sentinței Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) din 24 decembrie 2019 a declarat apel la data de 31 decembrie 2019, procurorul în procuratura mun. Chișinău, oficiul Botanica, Taisia Gonciar, solicitând: admiterea apelului, casarea

totală a sentinței, pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care inculpatul Vîlcu Mihail să fie recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute la art. 190 alin. (2) lit. b) Codul penal și în baza acestui articol să-i fie stabilită pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 2 ani cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate legată de gestiunea bunurilor pe un termen de 2 ani. În temeiul art. 85 Cod Penal să fie adăugat parțial inculpatului Vîlcu Mihail la pedeapsa aplicată prin noua sentință, partea neexecutată a pedepsei stabilite prin sentința judecătoreiei Ciocana, mun. Chișinău din 02.06.2016 stabilindu-i pedeapsa definitivă de 2 ani și 2 luni închisoare cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate legată de gestiunea bunurilor pe un termen de 2 ani. În temeiul art. 87 alin. (2) Cod Penal, pedeapsa stabilită lui Vîlcu Mihail prin sentința Judecătoreiei Chișinău (sediul Centru) din 18.12.2018 prin care inculpatul Vîlcu Mihail a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute la art. 186 alin. (2) Cod Penal și stabilită pedeapsa în formă de amendă în mărime de 500 unități convenționale să fie executată separat.

În motivarea cerințelor sale acuzatorul de stat a invocat următoarele aspecte:

- Consideră, că sentința instanței de judecată pronunțată în această cauză, este una neîntemeiată, ilegală bazată pe concluzii pripite, fără analiza temeinică a probatoriului administrat în raport cu prevederile legii și prezintă un eșec al justiției, fiind mai degrabă un act de justiție, ”întemeiată” pe aprecierea unilaterală, subiectivă și eronată a circumstanțelor faptei, motiv pentru care urmează a fi casată, cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță. Instanța la capitolul II și III din sentință indică asupra „argumentelor” părții acuzării și părții apărării. Consideră însă apelantul că partea acuzării a prezentat în ședința de judecată, așa după cum prevede legea, probe veridice, utile, pertinente și concludente, legal administrate, care, însă, cel puțin nu au fost apreciate de instanță în modul prevăzut de lege, dar respinse, pentru a se pune la baza soluției de achitare a inculpatului Vîlcu Mihail Victor, pretinse „argumente” invocate de partea apărării;

- menționează procurorul că, instanța de judecată, pentru a pronunța sentința de achitare a inculpatului Vîlcu Mihail Victor a constatat lipsa laturii obiective a infracțiunii. Această însă nu corespunde adevărului, or, fiind audiat în calitate de inculpat Vîlcu Mihail a declarat că, pe parcursul anului 2016, împreună cu Gorgan Vasile Iurie, Cherdivară Vasile Gheorghe și cet. Cherdivară Simion Gheorghe efectuau lucrări de reparație în locuințele persoanelor fizice din or. Chișinău. Discuțiile cu proprietarii și costul lucrărilor o petrecea Cherdivară Vasile, iar contribuția lui erau de a efectua nemijlocit lucrul pentru care era remunerat cu 3-5% din costul total a lucrărilor minus costul materialelor de construcție. La 22.09.2016, împreună cu Cherdivară V. s-au deplasat pe adresa mun. Chisinau, unde ultimul anterior discutase cu o doamnă care la moment nu cunoștea cum numește de a efectua lucrări de construcție. La fața locului el personal a efectuat măsurările, a stabilit și dictat costul lucrului prestat, dar Cherdivară Vasile a primit suma de bani în mărime de 100 dolari SUA și 100 EURO, după care au

plecat la domiciliul unde locuiau împreună în sect. Ciocana mun. Chișinău și s-au înțeles că peste 3 ore să porceadă la efectuarea lucrărilor, însă a fost telefonat de către Cherdivară Vasile și a declarat că pleacă la părinți în raion din care considerent până la moment nu au efectuat lucrările necesare. La data și ora respectivă el personal nu s-a prezentat la domiciliul părții vătămate și nu a onorat obligațiunile până la moment;

- mai indică procurorul că deși inculpatul Vîlcu Mihail vina nu a recunoscut-o, vinovăția s-a este demonstrată pe deplin și anume: însăși inculpatul a declarat că a primit de la Cherdivară Vasile suma de 400 lei, adică ce constituie 5% din suma totală primită de la partea vătămată. Faptul că banii au fost cheltuiți de către inculpat și prietenii săi a fost confirmat chiar de Vîlcu Mihail care a declarat că în moment ce se întorceau de la partea vătămată au făcut cumpărături (produse alimentare), cu toate că suma menționată era preconizată pentru procurarea materialelor de construcție;

- la fel, acuzatorul de stat subliniază că vinovăția inculpatului Vîlcu Mihail se confirmă și prin declarațiile părții vătămate Bulaev Taisia și ale martorului Natalia Pustovit, prin materialele cauzei penale și anume procesul-verbal de recunoaștere a persoanei din 27.12.2016 prin care partea vătămată Bulaev Taisia l-a recunoscut pe Vîlcu Mihail, dar și procesul-verbal de confruntare din data de 16 martie 2017;

- în concluzie, procurorul menționează că din analiza cumulativă a probelor prezentate de către acuzatorul de stat, se conchide că, în acțiunile inculpatului Vîlcu Mihail se regăsesc componentele infracțiunii prevăzute la art. 190 alin. (2) lit. b) Cod penal, vinovăția inculpatului fiind dovedită pe deplin, în afara oricărui dubiu rezonabil.

Argumentele părților:

4. Acuzatorul de stat Svetlana Țurcanu în ședința instanței de apel a solicitat admiterea apelului declarat de procurorul în procuratura mun. Chișinău, oficiul Botanica, Taisia Goncar împotriva sentinței Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) din 24 decembrie 2019 pe temeiurile de fapt și de drept indicate în cererea de apel.

4.1. Partea vătămată Bulaev Taisia în instanța de apel la fel a pledat pentru admiterea apelului declarat de acuzatorul de stat Taisia Goncar împotriva sentinței Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) din 24 decembrie 2019.

4.2. Apărătorul Oxana Hamureac a solicitat respingerea apelului declarat de procurorul în procuratura mun. Chișinău, oficiul Botanica, Taisia Goncar ca fiind nefondat, cu menținerea sentinței Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) din 24 decembrie 2019 fără modificări.

4.3. Inculpatul Vîlcu Mihail, deși inițial s-a prezentat la ședințele de judecată în instanța de apel, ulterior nu s-a mai prezentat din motive necunoscute instanței.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 31 ianuarie 2022, Vîlcu Mihail a fost anunțat în căutare, iar prin scrisoarea nr. 34/20/4-6274 din 16.03.2022 expediată de Inspectoratul de Poliție Botanica, a DP a mun. Chișinău, instanța de apel a fost informată că în privința lui Vîlcu Mihail a fost pornit dosarul de căutare nr. 2022420179.

Audiind participanții la proces, ținând cont de faptul că procurorul a prezentat probe verosimile că inculpatul Vîlcu Mihail a renunțat în mod expres la exercitarea dreptului sale de a apărea în fața instanței și de a se apăra personal, precum și se sustrage de la

judecată, conducându-se de prevederile art. 321 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, instanța de apel a dispus examinarea apelului în lipsa Lui Vilcu Mihail.

Subsidiar instanța de apel la dezbaterea acestei chestiuni a ținut cont și de Hotărârea Curții Europene pentru Drepturile Omului nr. 26850/11 în cauza *Mohamed Majdi Kattan contra României*, care are incidență direct asupra speței date și în care Înalta Curte a statuat că în cazul în care instanța în derularea unui proces penal a executat pozitiv obligațiunea de citare legală a participanților la adresa furnizată de aceștia, iar inculpatul deliberat a neglijat obligațiunea sa de a se prezenta în fața instanței nu constituie încălcare a dreptului la apărare și la un proces echitabil.

Aprecierea instanței de apel:

5. Examinând sentința atacată prin prisma motivelor de apel formulate, audiind părțile, cercetând materialele cauzei penale, Colegiul Penal al Curții de Apel Chișinău consideră necesar de a admite apelul declarat de procurorul în procuratura mun. Chișinău, oficiul Botanica, Taisia Goncear împotriva sentinței Judecătoreiei Chișinău (sediul Buiucani) din 24 decembrie 2019, casînd sentința total cu rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, reieșind din următoarele considerente:

5.1. În conformitate cu art. 400 alin. (1) Cod procedură penală, sentințele pot fi atacate cu apel în vederea unei noi judecări în fapt și în drept a cauzei, cu excepția sentințelor pronunțate de către instanțele judecătorești privind infracțiunile pentru a căror săvîrșire legea prevede exclusiv pedeapsă nonprivativă de libertate.

5.2. Conform art. 414 Cod de procedură penală, (1) Instanța de apel, judecînd apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărîrii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală, și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel. (2) Instanța de apel verifică declarațiile și probele materiale examinate de prima instanță prin citirea lor în ședința de judecată, cu consemnarea în procesul-verbal. Prin urmare, declanșând o continuare a judecării cauzei în fond, apelul este o cale de atac sub aspect de fapt și de drept, întrucît odată declanșat, produce un efect devolutiv complet, în sensul că, provoacă un control integral atât în fapt, cât și în drept, în privința persoanelor care l-au declarat.

5.3. Potrivit art. 415 alin. (1), pct. 2) Cod procedură penală, (1) Instanța de apel, judecînd cauza în ordine de apel, adoptă una din următoarele decizii: 2) admite apelul, casînd sentința parțial sau total, inclusiv din oficiu, în baza art. 409 alin.(2), și pronunță o nouă hotărîre, potrivit modului stabilit, pentru prima instanță.

5.4. Art. 409 Cod de procedură penală stipulează că, (1) Instanța de apel judecă apelul numai cu privire la persoana care l-a declarat și la persoana la care se referă declarația de apel și numai în raport cu calitatea pe care apelantul o are în proces. (2) În limitele prevederilor arătate în alin.(1), instanța de apel este obligată ca, în afară de temeiurile invocate și cererile formulate de apelant, să examineze aspectele de fapt și de drept ale cauzei, însă fără a înrăutăți situația apelantului.

6. Astfel, Colegiul Penal atestă că organul de urmărire penală a calificat fapta incriminată inculpatului Vilcu Mihail în baza art. 190 alin. (2) lit. b) din Codul penal,

escrocherie, adică a dobândit ilicit, bunurile altei persoane prin inducerea în eroare a unei persoane, prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase, acțiune care a produs daune considerabile, săvârșită de două sau mai multe persoane.

7. Potrivit art. 101 alin. (1) și (4) Cod procedură penală, fiecare probă urmează să fie apreciată din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor. Instanța de judecată este obligată să motiveze în hotărâre admisibilitatea sau inadmisibilitatea tuturor probelor administrate.

În conformitate cu art. 384 alin. (3) Cod procedură penală, sentința instanței de judecată trebuie să fie legală, întemeiată și motivată.

Conform art. 385 alin. (1), pct. 1)-4) Cod procedură penală, la adoptarea sentinței, instanța de judecată soluționează chestiunile dacă a avut loc fapta de săvârșirea căreia este învinuit inculpatul, dacă această faptă a fost săvârșită de inculpat, dacă fapta întrunește elementele infracțiunii și de care anume lege penală este prevăzută ea, dacă inculpatul este vinovat de săvârșirea acestei infracțiuni.

8. Reieșind din materialele dosarului, Colegiul penal consideră că prima instanță a conchis eronat că inculpatul Vîlcu Mihail urmează a fi achitat de învinuirea în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (2) lit. b) din Codul penal, din motiv că fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii.

9. Astfel, verificând legalitatea și temeinicia hotărârii atacate prin prisma probelor administrate de organul de urmărire penală și cercetate nemijlocit în instanța de apel, Colegiul Penal a constatat în conformitate cu art. 385 alin. (1), pct. 1)-14) Cod de procedură penală că: Vîlcu Mihail Victor la data de 23 septembrie 2016, acționând de comun acord cu alte persoane în privința cărora cauza a fost disjunsă într-o procedură separată, urmărind scopul dobândirii ilicite a bunurilor altei persoane prin înșelăciune și abuz de încredere, sub pretextul procurării materialelor pentru efectuarea unor lucrări de termoizolare a apartamentului 18, amplasat pe adresa mun. Chișinău str. Independenței 30, au însușit de la cet. Bulaev Taisia Nicolai, mijloace bănești în sumă de 4100 lei, ulterior neonorându-și obligațiile și cauzând astfel victimei o daună materială considerabilă în valoare totală de 4100 lei.

Astfel, prin acțiunile sale intenționate Vîlcu Mihail a săvârșit infracțiunea prevăzută la art. 190 alin. (2) lit. b) din Codul penal, escrocheria, adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin înșelăciune și abuz de încredere, cu cauzarea de daune în proporții considerabile, săvârșită de două sau mai multe persoane.

10. Inculpatul Vîlcu Mihail, fiind audiat în ședința de judecată în instanța de fond, a declarat că, cu Gorgan Vasile, Cherdivară Vasile și fratele acestuia Chertivară Vasile Simion se ocupau cu reparația apartamentelor. El cu Gorgan lucra la Cherdivară Vasile și Cherdivară Simion și avea procente din lucrul efectuat. Când a fost la doamna Bulaev acasă, el a luat măsurile, iar Vasile Gorgan se înțelegea cu partea vătămată. După înțelegere partea vătămată i-a dat lui Vasile 100 dolari și 100 euro. Nu ține minte la ce preț s-a înțeles cu partea vătămată 250-280 lei/m². Dar suma totală s-a primit în jur de 8 000 - 9 000 lei. Vasile a cerut bani de la partea vătămată pentru procurarea materialelor. Partea vătămată i-a transmis 100 euro și 100 dolari. Nu a auzit ce s-a înțeles Vasile cu

partea vătămată când s-a aducă materialele. Dar când a ieșit din apartamentul părții vătămate s-a înțeles cu Vasile ca să cumpere materialele duminică, iar luni să înceapă lucrul. Cu Vasile a plecat la apartament unde și-a schimbat hainele și a plecat acasă. În aceeași zi a plecat acasă la țară. Pe atunci toți au închiriat un apartament în sectorul Ciocana. Sâmbătă l-a sunat Vasile și ia spus că toți trei pleacă acasă la țară. A văzut cum Vasile a luat banii de la partea vătămată. Banii au rămas la Gorgan. Când s-au dus la apartamentul părții vătămate jos la scară erau așteptați frații Cherdivară Vasile și Cherdivară Simion. A doua zi a fost telefonat de Cherdivară Vasile care ia spus că pleacă și ei la țară și că se vor întoarce după amiază. Duminică el s-a întors la Chișinău, nu era nimeni din ceilalți trei. Toată ziua a stat acasă și încerca să-i sune pe toți 3, dar telefoanele erau închise. Din ziua respectivă nu i-a mai văzut, nici până la moment. Pe rețelele de socializare a comunicat cu aceștia și i-a spus Cherdivară Vasile că sunt peste hotarele țării în Germania. În același apartament a mai locuit o săptămână după care a plecat deoarece nu avea posibilitate de a achita chiria. Prin rețelele de socializare a discutat cu Cherdivară Vasile ce fac cu apartamentul pentru care s-a luat avansul însă nu a primit nici un răspuns. Continua să le scrie după care acesta l-a blocat și nu-i mai poate contacta. Peste 1-2 luni după cazul dat s-a întâlnit cu Gorgan în centrul orașului, acesta era cu sora lui Cherdivară și iarăși a discutat despre cazul dat. I-a spus că a fost reținut pe acest caz, acesta ia spus că banii au rămas la Cherdivară și aceștia sunt plecați peste hotare. La întrebarea procurorului inculpatul Vîlcu Mihail Victor a declarat că, în acea zi când a fost la partea vătămată, Cherdivară i-a dat 400 lei pentru lucrările efectuate anterior. Trebuia să primească mai mulți bani, dar i-a dat bani ca să poată să se ducă la țară. Când a ieșit de la partea vătămată în drum spre casă s-au oprit la magazin și au făcut cumpărături. Cei 100 euro și 100 dolari Gorgan Vasile i-a transmis lui Cherdivară Vasile i-a transmis în apartament la Ciocana. Cei 400 lei, i-a primit în apartament la Ciocana, singur i-a cerut ca să poată pleca acasă. Cu el frații Cherdivară se achitau din suma primită din urma comenzilor astfel lui și lui Gorgan le revenea câte 35-40% iar 60% se împărțeau între frații Cherdivară. Cu Cherdivară Vasile și Gorgan Vasile efectua nemijlocit lucrările pe funie, iar Cherdivară Simion de jos le dădea materiale la mînă. Nu s-a dus la partea vătămată ca să-i explice care este situația, că s-a luat banii iar lucrul nu s-a efectuat. La întrebarea instanței inculpatul Vîlcu Mihail Victor a declarat că, în anul 2016 nu cunoștea orașul deoarece nu locuia în oraș. De obicei discuțiile cu clienții le ducea Cherdivară Vasile. Dar de data asta nu știe de ce l-a trimis pe Gorgan Vasile și pe el pentru a face măsurări. Au mai fost astfel de cazuri, dar se lăsa un act de identitate. Dar nu au fost cazuri ca să nu fie efectuate lucrările. Nu știe în cazul dat de ce nu s-a lăsat acte. Nu știe ce s-a înțeles Gorgan, el a efectuat doar măsurările și nu s-a implicat în discuția acestora. Din luna iunie - iulie 2016 a început să lucreze cu ei până la cazul dat. În acest răstimp a efectuat lucrări în 11 apartamente. Până la aceasta a lucrat în calitate de bucătar. Lucra la Mega Chebab pe str. Mircea cel Bătrîn. În fiecare seară aceștia veneau și mâncau unde el lucra, așa a făcut cunoștință și le-a propus ca să-l ia cu ei. Din spusele acestora a înțeles că lucrau de cca 2 ani cu termoizolările. Cu ei a făcut cunoștință în 2016.

10.1. În ședința de judecată în instanța de apel, inculpatul Vîlcu Mihail nu s-a prezentat pentru a face declarații, fiind anunțat în căutare.

11. Cu toate că inculpatul Vîlcu Mihail, nu și-a recunoscut vinovăția în comiterea faptei incriminate, vina acestuia a fost confirmată prin probe administrate și cercetate în instanța de apel după cum urmează:

- *declarațiile părții vătămate Bulaev Taisia*, care în ședința de judecată a declarat că, pe Vîlcu îl cunoaște de la cazul dat, până la cele întâmplate nu l-a cunoscut. Nu este în nici un fel de relații. Aproximativ cu 4 ani în urmă, în luna septembrie, intenționa să facă reparație. Soțul său a sunat pe un număr de telefon de pe situl 999.md, persoane pentru efectuarea lucrărilor de reparație pe exteriorul casei. Astfel, soțul său a vorbit cu o persoană pe nume Vasile care s-ar fi prezentat ca șeful brigăzii care se ocupă cu așa lucrări. Soțul i-a spus că vor veni lucrătorii acasă pentru a examina care este volumul de lucru. Soțul totodată i-a spus că să le dea la aceste persoane un avans care va fi negociat. În aceeași zi au venit 2 persoane Vîlcu care atunci nici nu s-a prezentat și încă o persoană care s-a prezentat ca fiind Vasile. Careva acte de identitate de la aceștia nu a cerut. A arătat persoanelor ce au de făcut și dâșii i-au comunicat apreciind vizual, că lucrul va costa 9 000 lei. Le-a spus că nu au acești 9 000 lei și că poate să le dea un avans de 100 dolari. Cineva din aceste 2 persoane i-a spus că este puțin 100 dolari. Atunci întrebând-o pe fiica sa Natalia, aceasta i-a spus că are și ea 100 euro. Astfel banii în sumă de 100 dolari și 100 euro i-a dat lui Vasile în mână. Aceștia i-au spus că peste 2 ore vor veni cu materialele de construcție pentru a începe lucrul. Dar așa și nu au mai venit în acea zi după cum au spus. Soțul în zilele următoare în timp de o săptămână i-a telefonat pe aceștia la numărul la care i-a contactat pentru prima dată, dar nimeni nu a răspuns. După care soțul i-a spus să se adreseze la poliție. Pe Vîlcu Mihail l-a văzut când a fost chemată la poliție pentru a-l recunoaște. Iar pe celălalt nu l-a mai văzut și nici nu cunoaște dacă Vasile este numele adevărat a acestuia. Până la ziua de astăzi paguba pricinuită de 100 dolari și 100 euro nu i-a fost restituită. Nu poate spune la moment dacă are careva pretenții de ordin material sau moral. La moment chiar i-ar și ierta. Careva pretenții morale față de inculpat nu are. Suma prejudiciului de 4 100 lei la acel moment era o sumă considerabilă. Soțul a vorbit cu ”brigadierul” care s-a prezentat ca fiind Vasile. Ea nu știa câte persoane urmau să vină, soțul i-a spus că a discutat cu Vasile. Vîlcu Mihail personal nu a cerut de la ea careva sume de bani. Despre câți bani și condiții le-a discutat cu Vasile. Cât timp discuta cu Vasile inculpatul stătea lângă Vasile. Inculpatul tăcea și făcea măsurările volumului de lucru. Înțelegerea a avut-o mai mult cu Vasile, așa a perceput ea că acela este șeful. Mai mult are pretenții la Vasile deoarece cu acela s-a înțeles și lui i-a dat banii. Nu a văzut ca banii pe care i-a dat lui Vasile să ajungă și la Vîlcu Mihail. Nici ea nici soțul acesteia nu a avut nici un număr de telefon al lui Vîlcu și nu l-a contactat niciodată pe Vîlcu. În cazul în care ar înțelege că Vîlcu nu a primit nici un ban din banii pe care i-a transmis lui Vasile pretenții față de acesta nu ar fi avut. Consideră că a fost amăgită de către Vasile. Persoana care a fost adusă de la închisoare în prezența procurorului, în ședința în judecătoria de pe str. Zelinski l-a recunoscut ca fiind aceea persoană care a fost la ea în apartament și s-a prezentat ca Vasile;

- fiind audiată în instanța de apel, **partea vătămată Bulaev Taisia** a comunicat că susține declarațiile făcute în instanța de fond. Suplimentar aceasta a declarat că susține apelul declarat de procuror și solicită să fie admis. Față de inculpat deja nu mai are pretenții deoarece au trecut patru ani și i-a trecut supărarea. Banii i-a dat lui Vasile. În acest timp Vîlcu la indicația lui Vasile făcea măsurări. Vîlcu Mihail a văzut când i-a dat banii lui Vasile. Ulterior, la întrebările apărătorului partea vătămată a declarat că nu este de acord cu apelul declarat de procuror. Consideră că prejudiciul nu este atât de mare ca Vîlcu Mihail să facă pușcărie. Consideră că el poate întoarce banii.

- **declarațiile martorului Pustovit Natalia**, care în ședința de judecată în instanța de fond a declarat că, Bulaev Taisia este mama sa. Pe Vîlcu l-a cunoscut în ziua celor întâmplare. Nu este în nici un fel de relații cu acesta. Inculpatul a fost la ei acasă cu o persoană în luna septembrie 2016. În acea perioadă locuia cu părinții și au hotărât să facă reparație de termoizolare a apartamentului. Tatăl său a găsit persoane sunând pe anunțuri. Au intrat 2 persoane tinere, doi băieți. Unul dintre aceștia este inculpatul. Până la aceasta nu i-a cunoscut nici pe unul. Toate discuțiile au fost duse cu mama sa. Ea câteodată mai ieșea deoarece era cu copil mic și a auzit cum ei au numit suma cca 8 000 lei și au cerut jumate din sumă pentru procurarea materialelor. Mama sa le-a dat 100 dolari și ea a dat 100 euro. A întrebat dacă este suficient ei au răspuns afirmativ. Au spus că vor veni peste o oră ca să aducă materialele, iar ziua următoare vor începe lucrul. Și de atunci nu i-a mai văzut. Până la urmă nu au efectuat lucrul promis și nu răspundeau la telefon. Ei din cameră în cameră mergeau și făceau măsurările, apreciau volumul de lucru. Nu a înțeles cine era șeful, dar ei împreună făceau măsurările. Până la moment nu a fost restituit nici un ban mamei sale. Personal cu nici unul din ei nu a discutat.

- fiind audiată în instanța de apel, **martorul Pustovit Natalia** a comunicat că susține declarațiile făcute în instanța de fond. Suplimentar aceasta a menționat că susține apelul declarat de procuror și solicită să fie admis.

- **declarațiile martorului Gorgan Vasile**, care fiind audiat în ședința de judecată în instanța de apel prin intermediul teleconferinței a declarat că, îl cunoaște pe Vîlcu Mihail. La moment cu acesta nu este nici într-o relație. În luna septembrie a anului 2016 nu lucra oficial, dar împreună cu Vîlcu Mihail, Cherdivară Simion și Cherdivară Vasile făcea lucrări de construcție. Susține martorul că el acasă la Bulaev Taisia nu a fost. Cunoaște însă că au fost Cherdivară și cu Vîlcu. Aceștia au luat bani de la Bulaev Taisia și nu au făcut lucrările.

La fel, vinovăția inculpatului **Vîlcu Mihail** se confirmă și prin următoarele probe, cercetate în instanța de fond și verificate în instanța de apel:

- Ordonanță de pornire a urmăririi penale din 19.10.2016; (f.d. 1)
- Proces verbal de consemnarea plângerii verbale din 26.09.2016; (f.d. 15)
- Plângerea cet. Bulaev Tatiana din 19.10.2016; (f.d. 20)
- Procesul-verbal de recunoașterea persoanei din 27.12.2016, potrivit căruia partea vătămată Bulaev Taisia a recunoscut persoana sub nr. 5 (Gorgan Vasile); (f.d. 37-38)
- Procesul-verbal de confruntare dintre inculpatul Vîlcu Mihail și partea vătămată Bulaev Taisia. Potrivit procesului-verbal, partea vătămată Bulaev Taisia l-a recunoscut pe Vîlcu Mihail ca fiind una din persoanele care la data de 23.09.2016 a fost la ea în

apartament. Totodată, Vîlcu Mihail a confirmat declarațiile părții vătămate indicînd doar că a fost în apartament împreună cu Cherdivară Vasile; (f.d. 118-120)

12. Colegiul Penal menționează că, conform art. 24 alin. (3) Codul de procedură penală, părțile participante la judecarea cauzei au drepturi egale, fiind investite de legea procesuală penală cu posibilități egale pentru susținerea pozițiilor lor. Instanța de judecată pune la baza sentinței numai acele probe la cercetarea cărora părțile au avut acces în egală măsură.

Conform art. 314 alin. (1) și (3) Codul de procedură penală, instanța de judecată este obligată, în cursul judecării cauzei, să cerceteze nemijlocit, sub toate aspectele, probele prezentate de părți sau administrate la cererea acestora, inclusiv să audieze inculpații, părțile vătămate, martorii, să cerceteze corpurile delictu, să dea citire rapoartelor de expertiză judiciară, proceselor-verbale și altor documente, precum și să examineze alte probe prevăzute de prezentul cod. Derogări de la condițiile menționate în alin.(1) și (2) pot fi admise doar în cazurile prevăzute de prezentul cod.

Nemijlocirea procesului de cercetare a probelor de către instanța de judecată care judecă cauza în fond constă în cercetarea în direct, sub toate aspectele a probelor prezentate în instanță de părți sau administrate de către instanță la cererea părților. Nemijlocirea cercetării probelor constă în aceea că: 1) instanța își întemeiază concluziile sale doar pe acele date factologice care au fost cercetate de ea, constatate și percepute nemijlocit; 2) sentința poate fi întemeiată doar pe probele cercetate și apreciate în ședința de judecată, 3) probele dobîndite în cadrul urmăririi penale nu pot fi puse la baza sentinței, dacă nu au fost cercetate în ședința de judecată cu participarea părților. Sentința de condamnare poate fi adoptată doar dacă vinovăția inculpatului în săvîrșirea infracțiunii a fost dovedită prin ansamblul de probe cercetate nemijlocit de către instanța de fond. Sentința de condamnare nu poate fi bazată pe presupuneri, sau în mod exclusiv ori în principal pe declarațiile martorilor, depuse în timpul urmăririi penale și citite în instanța de judecată în lipsa lor.

Contradictorialitatea este unul din principiile fundamentale care guvernează procedura penală, în deosebi la faza de judecare a cauzei. În fața instanței apar două părți egale – partea acuzării și partea apărării, care trebuie asigurate de către instanță cu posibilități egale de a-și realiza pozițiile sale, adică urmează a fi asigurat principiul egalității armelor. Jurisprudența CEDO în nenumărate cazuri a accentuat că egalitatea armelor presupune că fiecare parte trebuie să obțină o posibilitate rezonabilă de a-și prezenta cauza în condiții care să nu o plaseze într-o situație mai dezavantajată în raport cu partea opusă. Între părți trebuie să se mențină un echilibru corect. (Hot CEDO din 24 februarie 1994, cauza De Haes Gijssels contra Belgiei). Totuși, acest principiu nu este unul absolut, dar poate fi suspus unor limitări și restrîngerii.

13. Astfel, analizând probele prezentate în ședința instanței de apel și apreciindu-le, din punct de vedere al coroborării lor cu celelalte probe, analizate, contrar alegațiilor părții apărării, Colegiul penal constată că ele demonstrează cu certitudine vina inculpatului Vîlcu Mihail în comiterea faptei imputate.

Instanța de apel cercetînd în cumul probele administrate în ședința de judecată prin prisma admisibilității, pertinentei și concludenței, utilității și veridicității raportată la

declarațiile date în ședința de judecată și probele administrate, stabilește ca acțiunile inculpatului Vîlcu Mihail cuprind elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de **art. 190 alin. (2) lit. b) din Codul penal**, escrocheria, adică dobîndirea ilicită a bunurilor altei persoane prin înșelăciune și abuz de încredere, cu cauzarea de daune în proporții considerabile, săvîrșită de două sau mai multe persoane.

14. Instanța de apel notează că prin rechizitoriu, Vîlcu Mihail fost acuzat de săvîrșirea infracțiunii prevăzute la art. 190 alin. (2) lit. b) și c) Cod penal, escrocheria, conform, indicilor calificativi *”dobîndirea ilicită a bunurilor altei persoane prin înșelăciune sau abuz de încredere, săvîrșită de două sau mai multe persoane, cu cauzarea de daune în proporții considerabile”*.

Acuzatorul de stat, prin ordonanța de modificare a învinuirii din 20.11.2018 a încadrat acțiunile lui Vîlcu Mihail Victor în baza art. 190 alin. (2) lit. b), Cod Penal – escrocherie, adică dobîndirea ilicită a bunurilor altei persoane prin inducerea în eroare a unei persoane, prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase, acțiune care a produs daune considerabile, săvîrșită de două sau mai multe persoane (vol. I, f.d. 231).

Instanța de apel, din analiza textuală a Ordonanței de modificare a învinuirii din 20.11.2018 atestă că faptele de săvîrșirea cărora se învinuiește Vîlcu Mihail au fost încadrate potrivit conținutului legal al art. 190 Cod penal, în redacția modificărilor operate prin Legea nr. 179 din 26 iulie 2018, în vigoare din 17 august 2018 – „prin inducerea în eroare” și „prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase sau ca mincinoasă a unei fapte adevărate”.

Totuși, Colegiul Penal relevă că potrivit art. 8 din Codul penal, caracterul infracțional al faptei și pedeapsa pentru aceasta se stabilesc de legea penală în vigoare la momentul săvîrșirii faptei. Aspectele evidențiate mai sus prezintă importanță deosebită, deoarece rolul lor este acela de a determina în final încadrarea juridică a faptei imputabilă inculpatului, atât pentru aplicarea corectă a legii penale, cât și pentru modul de desfășurare a judecării acestui dosar, determinând, nu în ultimul rînd, concordanța între conținutul legal al infracțiunii și conținutul constitutiv al acesteia.

În jurisprudența sa constantă, Curtea Europeană a Drepturilor Omului reamintește cu fiecare ocazie posibilă că echitatea unei proceduri se apreciază în raport cu ansamblul acesteia. Vorbind despre importanța încadrării juridice a unei fapte, Colegiul penal face trimitere la dispozițiile art. 6 § 3 lit. a) din Convenție, care exprimă necesitatea acordării unei atenții deosebite notificării „acuzăției” aduse persoanei deferite judecătii. Principala problemă adusă în discuție pe orice cauză penală se referă la vinovăția sau nevinovăția persoanei deferite judecătii în raport cu faptele infracționale imputate acesteia prin rechizitoriu.

În sensul art. 296 Cod de procedură penală, rechizitoriul este actul de sesizare al instanței de judecată, care este compus din două părți: expunerea și dispozitivul. Expunerea cuprinde informații despre fapta și persoana în privința căreia s-a efectuat urmărirea penală, analiza probelor care confirm fapta și vinovăția învinuitului, argumentele invocate de învinuit în apărarea sa și rezultatele verificării acestor argumente, circumstanțele care atenuează sau agravează răspunderea învinuitului, precum și temeiurile pentru liberarea de răspundere penală conform prevederilor art. 53 din

Codul penal dacă se constată asemenea temeiuri. Dispozitivul cuprinde date cu privire la persoana învinutului și formularea învinuirii care i se incriminează cu încadrarea juridică a acțiunilor lui și mențiunea despre trimiterea dosarului în instanța judecătorească competentă. În completarea ultimei sintagme de mai sus, urmează de concretizat că, prin „încadrarea juridică” a acțiunilor inculpatului se are în vedere determinarea și constatarea juridică a corespunderii exacte între semnele faptei prejudiciabile săvârșite și semnele componenței infracțiunii, prevăzute de norma penală, după cum se menționează în art. 113 din Codul penal. Componența de infracțiune constituie un tot întreg, format din patru semne corespunzătoare celor patru elemente ale componenței de infracțiune – obiectul și latura obiectivă, subiectul și latura subiectivă. Semnul componenței de infracțiune reprezintă o însușire, o proprietate generală a componenței de infracțiune, de ordin obiectiv sau subiectiv, prezentă în cadrul fiecărei infracțiuni de o anumită categorie ce are importanță juridică la calificarea faptei drept o infracțiune concretă.

Instanța de apel remarcă că, prin Legea nr. 179 din 26 iulie 2018, în vigoare la 17 august 2018, norma de incriminare din această cauză – art. 190 Cod penal, a fost modificată, după cum urmează: „4. În dispoziția alineatului (1), textul „înșelăciune sau abuz de încredere” se substituie cu textul „inducerea în eroare a unei sau a mai multor persoane prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase sau ca mincinoasă a unei fapte adevărate, în privința naturii, calităților substanțiale ale obiectului, părților (în cazul în care identitatea acestora este motivul determinant al încheierii actului juridic) actului juridic nul sau anulabil, ori dacă încheierea acestuia este determinată de comportamentul dolosiv sau viclean care a produs daune considerabile”; în dispoziția alineatului (2), litera c) se exclude.”

Așadar, după 17 august 2018, alin. (1) din art. 190 Cod penal, avea următorul cuprins: „Escrocheria, adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin inducerea în eroare a unei sau a mai multor persoane prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase sau ca mincinoasă a unei fapte adevărate, în privința naturii, calităților substanțiale ale obiectului, părților (în cazul în care identitatea acestora este motivul determinant al încheierii actului juridic) actului juridic nul sau anulabil, ori dacă încheierea acestuia este determinată de comportamentul dolosiv sau viclean care a produs daune considerabile, care se pedepsește cu amendă în mărime de la 10 550 la 850 unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 120 la 240 de ore, sau cu închisoare de până la 3 ani”.

Iar până la operarea modificărilor, art. 190 CP avea următorul conținut: (1) Escrocheria, adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin înșelăciune sau abuz de încredere, se pedepsește cu amendă în mărime de la 550 la 850 unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 120 la 240 de ore, sau cu închisoare de pînă la 3 ani.

Deci, din conținutul Ordonanței de modificare a învinuirii rezultă că, acuzarea de stat a încadrat acțiunile inculpatului Vilcu Mihail în baza art. 190 alin. (2) lit. b) Cod penal, reținând faptele potrivit calificativelor din redacția nouă a dispoziției art. 190 Cod penal.

În acest sens, rezultă faptul că procurorul nu a ținut cont că fapta incriminată inculpatului a fost comisă în 23 septembrie 2016, adică până la intrarea în vigoare a modificărilor operate la art. 190 Cod penal prin Legea nr. 179 din 26 iulie 2018.

Colegiul penal statuează că în pct.23 al deciziei Curții Constituționale nr.126 din 15 noiembrie 2018 privind excepția de neconstituționalitate a unor prevederi din articolul 190 alin. (1) din Codul penal este menționat: ”Curtea admite că prin noua redacție a articolului 190 alin. (1) din Codul penal a fost detaliată latura obiectivă a infracțiunii de escrocherie, legislatorul urmărind scopul eliminării acestei interpretări extensive defavorabile.”

Or, prin Legea nr. 179 din 26 iulie 2018, în vigoare din data de 17.08.2018, infracțiunea de escrocherie nu a fost decriminalizată, dar a fost concretizată latura obiectivă a acesteia prin modalități alternative de comitere a faptei prejudiciabile.

Respectiv, a fost modificată dispoziția art.190 Cod Penal și anume în dispoziția alineatului (1), textul ”înșelăciune sau abuz de încredere” se substituie cu textul ”inducerea în eroare a unei sau a mai multor persoane prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase sau ca mincinoasă a unei fapte adevărate, în privința naturii, calităților substanțiale ale obiectului, părților (în cazul în care identitatea acestora este motivul determinant al încheierii actului juridic) actului juridic nul sau anulabil, ori dacă încheierea acestuia este determinată de comportamentul dolosiv sau viclean care a produs daune considerabile”.

În aceste circumstanțe, se atestă că în acțiunile inculpatului au fost reținute semnele calificative ale infracțiunii de escrocherie potrivit redacției noi, care la acel moment (*anul 2016*) nu erau prevăzute de legea penală.

15. În aceste circumstanțe, Colegiul Penal consideră că acțiunile inculpatului Vîlcu Mihail urmează a fi încadrate în felul în care au fost expuse în rechizitoriu și anume în baza **art. 190 alin. (2) lit. b) din Codul penal**, (în redacția la momentul săvârșirii faptei) - escrocheria, adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin înșelăciune și abuz de încredere, cu cauzarea de daune în proporții considerabile, săvârșită de două sau mai multe persoane.

16. Colegiul penal reține că fapta comisă de Vîlcu Mihail a atentat la **obiectul juridic** special al infracțiunii prevăzute de art. 190 Cod penal, are un caracter complex. Astfel, **obiectul juridic principal** al infracțiunii îl formează relațiile sociale cu privire la posesia asupra bunurilor mobile. Obiectul **juridic secundar** al acestei infracțiuni îl constituie relațiile sociale cu privire la libertatea manifestării de voință și la minimul necesar de încredere.

Obiect material al escrocheriei îl pot constitui bunurile care au o existență materială, sunt create prin munca omului, dispun de valoare materială și cost determinat, fiind bunuri mobile și străine pentru făptuitor, precum și drepturile asupra acestora, dobândite în mod ilicit. Iar drepturile dobândite ilicit asupra bunurilor vor constitui obiect material al escrocheriei doar în cazul în care făptuitorul, încă la momentul intrării în stăpânire asupra acestor bunuri, urmărea scopul sustragerii lor și nu avea intenția să-și execute angajamentul asumat.

Obiect al infracțiunii în speță îl constituie mijloacele financiare obținute de la partea vătămată Bulaev Taisia, de la care sub pretextul efectuării lucrărilor de reparație în apartament, inculpatul prin înșelăciune și abuz de încredere a dobândit suma de 4100 lei.

16.1. Instanța de apel reține că latura obiectivă a infracțiunii prevăzute la art. 190 CP are următoarea structură: fapta prejudiciabilă alcătuită din două acțiuni (inacțiuni): a) acțiunea principală, care constă în dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane; b) acțiunea sau inacțiunea adiacentă, care constă, în mod alternativ, în înșelăciune sau abuz de încredere; 2) urmările prejudiciabile sub forma prejudiciului patrimonial efectiv; 3) legătura de cauzalitate dintre fapta prejudiciabilă și urmările prejudiciabile.

Elementul material se realizează prin acțiunea de dobândire ilicită a bunurilor de la victime, fiind întregit cu altele două, conținute în textul normei de incriminare - înșelăciune sau abuz de încredere.

Prin dobândire ilicită a bunurilor, legiuitorul prezumă un act opus celui licit, efectuat cu rea-credință, prin care făptuitorul obține (pentru sine sau pentru altul) transmiterea voită în proprietate, posesiune, detenție a bunului mobil sau imobil, a altor valori străine sau dreptului asupra acestora.

Prin intermediul *înșelăciunii sau al abuzului de încredere* făptuitorul exercită o influențare psihică asupra conștiinței și voinței victimei care, ca și cum cedând bunurile sale făptuitorului, presupune în mod eronat că ultimul este îndrituit a le lua. În astfel de situații nu se pune la îndoială că se lezează libertatea manifestării de voință, concretizată în facultatea persoanei de a adopta, în mod nestingherit, decizii privind dispunerea de bunurile care se află în posesia sa. Deși, în aparență, victima își transmite bunurile benevol către făptuitor, aceasta nu este decât o „prezentare scenică” făcută cu scopul de a demonstra celor din jur (deseori, inclusiv „martorilor oculari” care fac parte din același grup infracțional) caracterul „legitim” al tranzacției efectuate.

Înșelăciunea întrunește în sine variate metode, procedee și tehnici de operare ale făptuitorului - denaturarea informațiilor despre sine, despre apartenența de bunuri, dezinformarea victimei privitor la marfă, contra prestație, calitate, preț, echivalent etc.; utilizarea unor împrejurări, echipamente, documente fictive sau false; ascunderea unor informații, fapte, împrejurări obligatorii pentru comunicare victimei ș.a.; în funcție de circumstanțele faptei, înșelăciunea poate lua forma scrisă de realizare, verbală, electronică sau alta, fapt care nu are relevanță pentru existența infracțiunii de escrocherie. Prin oricare dintre cele două modalități - înșelăciunea sau abuzul de încredere, acțiunea făptuitorului este îndreptată la inducerea victimei în eroare, prin crearea unei false reprezentări a realității, indiferent de mijloacele utilizate, cu scopul obținerii transmiterii voite, sie ori altei persoane, a bunului sau dreptului asupra lui, ce aparține celui supus manoperelor frauduloase.

La încadrarea juridică a infracțiunii de escrocherie nu are importanță metoda înșelăciunii și mijloacele utilizate, important este ca acestea să fie îndreptate scopului de sustragere, iar victima să fie indusă în eroare și să ajungă la o reprezentare greșită a unei situații sau împrejurări, determinante transmiterii voite a bunului.

Cea de-a doua modalitate sub care se înfățișează acțiunea adiacentă în cazul infracțiunii specificate la art.190 CP - este abuzul de încredere. În ipoteza abuzului de

încredere, făptuitorul exploatează raporturile de încredere care sau stabilit între el și victimă. În cazul infracțiunii prevăzute la art.190 CP, abuzul de încredere nu poate fi privit ca modalitate a înșelăciunii. Din aceste considerente, este necesară punctarea criteriilor ce individualizează abuzul de încredere în raport cu înșelăciunea: - abuzul de încredere întotdeauna presupune o relație specială dintre făptuitor și victimă. O relație având la bază încrederea între cei doi, condiționată de existența între ei a unor raporturi contractuale, *a afecțiunii reciproce*, ori de autoritatea funcției pe care o ocupă făptuitorul etc.; - abuzul de încredere presupune întotdeauna formarea unui climat de încredere de către făptuitor. Acest proces necesită, de regulă, premeditare și o durată comparativ mai lungă. Spre deosebire de înșelăciune, în ipoteza abuzului de încredere nu poate fi concepută săvârșirea spontană a infracțiunii, fără o etapă de pregătire relativ îndelungată; - înșelăciunea, ca modalitate a acțiunii adiacente în cadrul faptei prejudiciabile prevăzute la art.190 CP, comportă suficiență prin ea însăși. Nu necesită a fi secundată de realizarea subsecventă a abuzului de încredere, pentru a asigura dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane, în contrast, abuzul de încredere este autosuficient în rare situații. De cele mai dese ori, trebuie secundat de înșelăciune, ca factor de sustentație pentru abuzul de încredere; - în cazul abuzului de încredere, este mai vădit concursul victimei la realizarea intenției infracționale a făptuitorului. De fapt, victima prognozează deficient conduita făptuitorului, ignorând elementara precauție. Activismul făptuitorului se manifestă doar cu prilejul obținerii încrederii victimei. După care totul se desfășoară ca și cum de la sine, fără o influențare sesizabilă din partea făptuitorului.

Colegiul penal reține că infracțiunea specificată la art. 190 CP este o infracțiune materială. Ea se consideră consumată din momentul în care făptuitorul obține posibilitatea reală de a se folosi sau a dispune de bunurile altuia la propria sa dorință.

16.2. *Latura subiectivă* a infracțiunii prevăzute la art. 190 CP se caracterizează, în primul rând, prin vinovăție sub formă de intenție directă. De asemenea, la calificarea faptei este obligatorie stabilirea scopului special - a scopului de cupiditate.

Deci, în planul laturii subiective se reține că din probatoriul cercetat în cadrul ședinței de judecată rezultă cu certitudine că inculpatul Vîlcu Mihail împreună cu persoanele în privința cărora cauza a fost disjunsă într-o procedură separată, au acționat cu intenție directă, urmărind scopul de cupiditate, și anume acela de a dobândi prin înșelăciune și abuz de încredere mijloacele bănești ce aparțin părții vătămate.

În acest aspect urmează a fi menționat faptul că în materialele cauzei nu se regăsește absolut nici o probă care ar fi confirmat versiunea inculpatului Vîlcu Mihail că el împreună cu Gorgan Vasile, Cherdivară Simion și Cherdivară Vasile ar fi prestat servicii de reparație sau construcții.

În același context, instanța de apel notează că prin decizia Curții Supreme de Justiție din 23 aprilie 2019, a fost menținută sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Central din 03 august 2018 și Decizia Curții de Apel Chișinău din 15.10.2018 prin care Gorgan Vasile a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art.190 alin.(2) lit. b), c) Cod penal, pe faptul însușirii mijloacelor bănești de la Bulaev Taisia, acționând de comun acord cu alte persoane în privința cărora urmărirea penală a fost disjunsă într-o procedură separată.

16.3. Subiectul infracțiunii este persoana fizică responsabilă care la momentul săvârșirii infracțiunii a împlinit vârsta de 14 ani, fapt întrunit de inculpatul Vîlcu Mihail.

17. De altfel, în urma verificării circumstanțelor de fapt și de drept, cât și a argumentelor acuzatorului de stat, expuse în cererea de apel, instanța de apel ajunge la concluzia că lipsesc careva dubii sau bănuieli care ar putea pune la îndoială vinovăția inculpatului în comiterea faptei incriminate.

Astfel, instanța de judecată conchide că vinovăția inculpatului Vîlcu Mihail în săvârșirea infracțiunii incriminate a fost demonstrată pe deplin.

18. Cu privire la pedeapsă, Colegiul Penal reține că potrivit prevederilor art. 61 alin.(1) din Codul penal, pedeapsa penală este o măsură de constrângere statală și un mijloc de corectare și reeducare a condamnatului ce se aplică de instanțele de judecată, în numele legii, persoanelor care au săvârșit infracțiuni, cauzând anumite lipsuri și restricții drepturilor lor. Iar, potrivit alin.(2) al aceleiași dispoziții legale, pedeapsa are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnaților, cât și a altor persoane. Executarea pedepsei nu trebuie să cauzeze suferințe fizice și nici să înjosească demnitatea persoanei condamnate.

19. Conform art. 75 alin. (1) din Codul penal, persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în Partea specială a prezentului cod și în strictă conformitate cu dispozițiile Părții generale a prezentului cod. La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia. Iar potrivit alin.(2) al aceleiași dispoziții legale o pedeapsă mai aspră, din numărul celor alternative prevăzute pentru săvârșirea infracțiunii, se stabilește numai în cazul în care o pedeapsă mai blândă, din numărul celor menționate, nu va asigura atingerea scopului pedepsei.

Colegiul, la individualizarea, stabilirea categoriei și termenului pedepsei inculpaților, ține cont de prevederile art. art. 7, 61, 75 din Codul penal și anume de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de personalitatea celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea, de condițiile de viață ale familiei acestuia precum și scopul pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului.

Mai mult, urmează a fi reținut că din dispozițiile art. 75 alin.(1) Codul penal, se desprind trei criterii generale cu valoare de principiu. Pedeapsa aplicată infractorului trebuie să fie echitabilă, legală și individualizată.

Ca urmare, pedeapsa penală este echitabilă atunci când este capabilă de a contribui la realizarea altor scopuri ale pedepsei penale, cum ar fi corectarea condamnatului și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât de către condamnat, precum și de alte persoane. Or, practica judiciară demonstrează că, o pedeapsă prea blândă generează dispreț față de ea și nu este suficientă nici pentru corectarea infractorului și nici pentru prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni.

Legalitatea pedepsei impune instanței obligația de a stabili pedeapsa în limitele fixate în Partea Specială și în strictă conformitate cu dispozițiile Părții Generale a Codului penal al RM. Iar, individualizarea pedepsei constă în obligația instanței de a stabili măsura pedepsei concrete infractorului, necesară și suficientă pentru realizarea scopurilor legii penale și pedepsei penale.

După această clarificare, instanța accentuează că pedeapsa aplicată inculpaților trebuie să fie capabilă să restabilească echitatea socială și să realizeze scopurile legii penale și pedepsei penale, în strictă conformitate cu dispozițiile părții generale a Codului Penal și stabilirea pedepsei în limitele fixate în partea specială.

Limitele termenelor de pedeapsă, prevăzute în partea specială, sunt determinate de încadrarea juridică a faptei și reflectă gravitatea infracțiunii săvârșite. Gravitatea acesteia constă în modul și mijloacele de săvârșire a faptei, de scopul urmărit, de împrejurările în care fapta a fost comisă, de urmările produse sau care s-ar fi putut produce.

Cuantumul pedepsei, în afară de gravitatea infracțiunii săvârșite, se stabilește având în vedere persoana celui vinovat, care include date privind gradul de dezvoltare psihică, situația materială, familială sau socială, prezența sau lipsa antecedentelor penale, comportamentul inculpatului pînă sau după săvârșirea infracțiunii, deci este vorba de personalitatea infractorului. Pedeapsa și modalitatea de executare a acesteia trebuie individualizate în așa fel încât inculpatul să se convingă de necesitatea respectării legii penale și evitarea în viitor a săvârșirii unor fapte similare.

20. La caz, componența de infracțiune imputată inculpatului Vîlcu Mihail, prevăzută **art. 190 alin. (2) lit. b) Cod Penal**, se sancționează cu amendă în mărime de la 850 la 1350 de unități convenționale sau cu închisoare de la 1 la 5 ani, în ambele cazuri cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de până la 3 ani

Astfel, privind gravitatea infracțiunii săvârșite, conform art. 16 din Codul penal, Colegiul atestă că infracțiunea săvârșită de Vîlcu Mihail, se atribuie la categoria infracțiunilor *mai puțin grave*.

20.1. Colegiul penal atestă că, prin sentința judecătorei Ciocana, mun. Chișinău din 02.06.2016, Vîlcu Mihail a fost recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunilor prevăzute la art. 186 alin. (2) lit. d) Cod Penal și art. 186 alin. (2) lit. c), d) Cod Penal, fiindu-i stabilită prin prisma art. 84 alin. (1) Cod Penal pedeapsa definitivă prin cumul parțial al pedepselor aplicate, în formă de închisoare pe un termen de 1 an și 6 (șase) luni. În temeiul art. 90 Cod Penal, pedeapsa numită lui Vîlcu Mihail a fost suspendată condiționat pe un termen de 1 (un) an. (vol. I, f.d. 97-99)

Astfel, se atestă că infracțiunea de escrocherie a fost comisă de Vîlcu Mihail în interiorul termenului de probă, fiind săvârșită la data de 23 septembrie 2016.

La fel, prin sentința judecătorei Chișinău (sediul Centru) din 18.12.2018, Vîlcu Mihail a fost recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute la art. 186 alin. (2) lit. c) și d) Cod Penal, fiindu-i stabilită pedeapsa în formă de amendă în mărime de 500 (cinci sute) unități convenționale, ce constituie 10000 (zece mii) lei.

20.2. Subsecvent, Colegiul penal la stabilirea categoriei și limitei pedepsei, va ține cont de faptul că atît pe parcursul urmăririi penale, examinarea cauzei în instanța de fond,

cât și în instanța de apel, inculpatul Vîlcu Mihail s-a eschivat de la organul de urmărire penală și de la instanța de judecată fiind de trei ori anunțat în căutare.

21. Astfel, reieșind din personalitatea și comportamentul inculpatului, Colegiul Penal ajunge la concluzia că scopul legii penale cu referire la inculpatul **Vîlcu Mihail** va putea fi atins doar prin stabilirea în privința acestuia a sancțiunii în formă de **închisoare pe un termen de 2 (doi) ani cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis și cu privarea de dreptul de a exercita funcții legate de gestionarea mijloacelor financiare sau a bunurilor pe un termen de 2 (doi) ani.**

În temeiul art. 85 alin. (1) Cod Penal, instanța de apel va adăuga parțial la pedeapsa stabilită prin prezenta Decizie partea neexecutată a pedepselor stabilite prin sentința judecătoreiei Ciocana, mun. Chișinău din 02.06.2016 și sentința judecătoreiei Chișinău (sediul Centru) din 18.12.2018, stabilindu-i lui **Vîlcu Mihail Victor** pedeapsa definitivă în formă de închisoare pe un termen de 2 (doi) ani și 2 (două) luni, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a exercita funcții legate de gestionarea mijloacelor financiare sau bunurilor materiale pe un termen de 2 (doi) ani, cu amendă în mărime de 500 (cinci sute), echivalentul a 10000 (zece mii) lei.

În temeiul art. 87 alin. (2) Cod Penal, pedeapsa în formă de amendă urmează a fi executată de sine stătător.

Sub acest aspect, instanța de apel menționează că **o pedeapsă prea blândă va fi apreciată ca o atitudine tolerantă din partea statului a comportamentului prejudiciabil și va diminua încrederea societății în eficacitatea și echitatea sistemului de justiție.**

22. Așadar, Colegiul Penal constată că doar o pedeapsă privativă de libertate este echitabilă la caz, care va atinge scopul legii penale de restabilire a echității sociale, corectare a condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnatului, cât și a altor persoane. Instanța de apel conchide că, corectarea inculpatului este posibilă doar prin izolarea de societate, corespunzător anume această pedeapsă poate atinge scopul de corectare și reeducare.

Relevant, este faptul că pedeapsa sub formă de închisoare este aplicabilă la caz, și va duce la realizarea scopurilor sancțiunii, astfel contribuind la reeducarea inculpatului, la formarea unei atitudini pozitive a acestuia față de ordinea de drept, regulile de conviețuire sociale, principiile morale.

23. Având în vedere cele notate, Colegiul judiciar conchide admiterea apelului declarat de procurorul în Procuratura mun. Chișinău, oficiul Botanica Taisia Gonciar, cu pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță.

În conformitate cu art. art. 415 alin. (1), pct. 2), 417-418 Cod Procedură Penală, Colegiul Penal al Curții de Apel Chișinău –

DECIDE:

Admite apelul declarat de procurorul în Procuratura mun. Chișinău, oficiul Botanica Taisia Gonciar împotriva sentinței Judecătoreiei Chișinău (sediul Buiucani) din 24

decembrie 2019 adoptată în cauza penală privindu-l pe **Vîlcu Mihail Victor**, casează total această sentință, rejudecă cauza și pronunță o nouă hotărîre potrivit modului stabilit pentru prima instanță după cum urmează:

Vîlcu Mihail Victor se recunoaște vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin.(2) lit. (b) Cod Penal și în baza acestei Legi i se stabilește pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 2 (doi) ani cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a exercita funcții legate de gestionarea mijloacelor financiare sau bunurilor materiale pe un termen de 2 (doi) ani.

În temeiul art. 85 alin. (1) Cod Penal, se adăugă parțial la pedeapsa stabilită prin prezenta Decizie partea neexecutată a pedepselor stabilite prin sentința judecătorei Ciocana, mun. Chișinău din 02.06.2016 și sentința judecătorei Chișinău (sediul Centru) din 18.12.2018, stabilindu-i lui **Vîlcu Mihail Victor** pedeapsa definitivă în formă de închisoare pe un termen de 2 (doi) ani și 2 (două) luni, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a exercita funcții legate de gestionarea mijloacelor financiare sau bunurilor materiale pe un termen de 2 (doi) ani, cu amendă în mărime de 500 (cinci sute), echivalentul a 10000 (zece mii) lei.

În temeiul art. 87 alin. (2) Cod Penal, pedeapsa în formă de amendă urmează a fi executată de sine stătător.

Termenul executării pedepsei cu închisoarea de către **Vîlcu Mihail Victor** se va calcula din momentul reținerii acestuia de către organele competente.

Decizia este susceptibilă de a fi pusă în executare din momentul adoptării, însă poate fi atacată cu recurs în Curtea Supremă de Justiție în termen de 30 zile de la pronunțarea deciziei motivate.

Decizia motivată pronunțată în ședință publică la data de 13 februarie 2023, orele 14:00.

Președintele ședinței, judecător:

Oxana Robu

Judecător:

Igor Mânăscurtă

Judecător:

Marcel Juganari